

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntaxis Joa[n]nis Despauterij Niniuit[a]e Berga[rum] diui
Guinnoci ludimagistri**

**Spauter, Johannes de
Argentorati, Anno, M. D. XV.**

Quintum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70853](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70853)

Ioannis Despauterij Niniuite.

sibimetipsi petro, sed sibi uidelicet Ioāni, unde dicendū erat ei aut ipsi aut illi & filio eius, aut illius aut ipsius, q̄a nō resoluit suo, i. ipsi^o eiusdem petri, sed Ioānis. Nō tamē (licet p̄ exp̄imēto id signi damus) belle loquaris sic, dixit sibimetipsi Ioāni, quia p̄nomina (ut Serui. inq̄t) poni uolunt, p̄ nominibus, non cū noibus. Nihil autē est facilius q̄ obseruare reciprocationē, ubi indifferēter loqui nō licet, at ubi licet nihil est periculi, bona ē ergo reciprocatio in his. Quisq̄ sui memor est. Sibi quisq̄ indulget. Se quisq̄ fouet. A se quisq̄ fouet homo sui & suorū, aut liberorū suorū imemor belua deterior est, uir sibi & uxori suę nō p̄spiciens, frugi nō est, mulier se & domū suā non cōs lens acidiosa est. Qui a se & suis uon colit, contēptibilis est. Cōtra inēptę sunt locutōes si nō reciproca in his posueris, ut quisq̄ est eius aut ipsius memor, nisi addat sui, ut sui ipsius. Quisq̄ diligit ipsum & liberos eius, si de eodē loquamur. Itē quādo in nō reciprocis utimur reciprocis, ut ego dixi fratri meo, & cōiugi suę. Nihil frater faciet q̄d nō dixit sibi. Cęterū ut specialibus regul̄ rē aptiorē faciā, collegi has.

Tertium.

Vbi principale suppositū est quisq̄, aut unusquisq̄ fere locū habet reciprocatio, si tamē superior seruet regula. uerbi gratia aptus est sermo. Quisq̄ sui memor est, sibi fauet, se amat a se colit, suorū imemor esse nō potest, suis inuidere nequit, nō potest quin suos diligit, a suis honorat, suorū liberorū miseret, suis liberis consulit, suos liberos fouet, a suis liberis uenerat. Cōtra ineptus. Ioānē nemo diligit, quū tamē unusquisq̄ liberos suos diligit, si de liberis Ioannis loquimur. nā dicendū est liberos eius aut ipsius. Neq̄ opus est ut quisq̄ sit nominatiui casus. Nam apta est locutio. Sua cuiusq̄ interest. Sui cuiq̄ colendi sunt. Trahit sua quęq̄ uoluptas. Sui ab unoquoq̄ colendi sunt, & in primitiuo. Sui quęq̄ miserescit, sibi quęq̄ fauere decet se amari, a se coli. Et in datiuo. Sui misereri cuiq̄ licet, sibi fauere, se amare a se amari &c.

Quartum.

Quoties suus ponitur pro proprio ac debito, aut substantiuū est, se re locū habet, nec eo abuti facile possumus. recte em̄ dicimus dicā loco suo, tēpore suo, suis horis res gesta est a suis magistratibus. Ioānes amat suos. Nemini ipertit sua. hoc autē discriminis habent p̄nomina possessiua substantiuata in masculino & neutro genere q̄ in masculino significat cōsanguineos, affines, propinquos, familiares, notos & amicos. In neutro res, aut ut dicūt bona, seu fortunas.

Quintum.

Quotiens gemina est locutio, ita ut bina cōpleatur supposita, licet ad prius dare reciprocū, aut ad posterius nō reciprocū, in qua re tamen animaduersione opus est, atq; authorū inspectione. Verbi gratia recte dicas, ille repetit quod suū ē, & quod ipsius est. Quisq; uult quod sibi, aut quod ei expedit, quia si respicio ad suppositū prioris uerbi, dicam suū & sibi, si ad posterioris ipsius & ei, aut ipsi sic id qd est ipsius, id quod expedit ei, aut ipsi iuuenis nō petit, ut illū miserū puteis, aut ut se miserū puteis, sed dicamus specialius.

Sextum.

Quotiens autē sic ante prepositionē interponit genitiuus, datiuus, aut ablatiuus licet reciprocū & non reciprocū subdere. Quoties nominatiuus, aut accusatiuus habens uim suppositalē uendicat sibi locum reciprocū, ut grāmaticorum inter se, aut inter ipsos, grāmaticis inter se aut inter ipsos, a grāmaticis inter se aut inter ipsos, sed grāmatici inter se disputant. Scio grāmaticos inter se dissetire.

Septimum.

Quando yō singula sunt uerba, sed duplex respectus, alter ad suppositum, alter ad obliquū. si pronomen suppositū respicit, erit reciprocum. sin obliquū potius non reciprocū, reperitur tamen & reciprocum. Exemplū prioris, ut tuetur nos deus propter clementiam suam non eius. Exemplū posterioris, ut cepi columbā in nido eius, & etiā suo. cepi lupum in antro suo & eius. Amamus deum propter bonitatem eius.

Octauum.

Si tamē obliquo addatur uerbum aut adiectiuū ad quod fieri reciprocatio debeat, erit ei locus, ut inueni leonem iratū ob amissam p̄dam suam. uidi hominē ambulante per domū suā, non per domū eius, quia illic gemina est in uirtute oratio. idem enim est iratū & qui irascebatur & ambulante ac qui ambulabat, ut ergo non dicā qui ambulabat p̄ domū eius nisi de alterius domo loqr q; ipius ambulatis

Nonum.

Quotiens autē interuenit inter obliquos cōiunctio nō est reciproco locus, unde nō dicā cepi Leonē & catulos suos sed & catulos eius.

Decimum.

In construēdo autē si nequit apta fieri resolutio, p̄ponemus etiā obliqui casus antecedēs, ut quēq; sua uoluptas trahit, non sua uoluptas trahit quemq;. nō potest em̄ relatiuū sine antecedēte intelligi, sed hęc regula quātū ad elegantia parui, aut nullius est momenti. Ceterum